

Список літератури:

1. Маркс К. Капитал / Маркс К., Энгельс Ф. // Сочинения: в 29 т. – 2-е изд. – М. : Гос. издательство политлитературы, 1960. – Т. 23. – 641 с.
2. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. – М. : Соцэкгиз, 1962. – 684 с.
3. Рикардо Д. Сочинения. Т. 1: Начало политической экономии и налогообложения. – М. : Госполитиздат, 1991. – 288 с.
4. Кларк Д. Б. Распределение богатства / Дж. Б. Кларк. – М. : Гелиос АРВ, 2000. – 368 с.
5. Милль Дж. С. Основы политической экономии. – М. : Соцэкгиз, 1980. – 358 с.
6. Политическая экономия / Гл. ред. Румянцев А.М. – М. : Советская энциклопедия. – Т. 3. – 1979. – 624 с.
7. Податковий кодекс України, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <www.rada.gov.ua.>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <www.rada.gov.ua.>
9. Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия / Н.Л. Зайцев. – М. : Инфра – М, 1998. – 335 с.
10. Экономика предприятия /Под ред. проф. О.И. Волкова.– М. : ИНФРА–М, 1999. – 416 с.
11. Шеремет А.Д. Финансы предприятий / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин. – М. : ИНФРА–МД, 2007. – 343 с.

Васюренко Л. В.

Харьковский национальный технический университет сельского хозяйства имени Петра Василенко

ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ, ЕГО СТРУКТУРА И РОЛЬ В ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Резюме

Статья посвящена обобщению теоретических подходов к определению понятия основного капитала и его места в сельскохозяйственной деятельности. В результате анализа научных источников установлено, что основной капитал, который является основой экономического роста и стабильности сельскохозяйственного производства, имеет неоднозначность в определениях ученых-экономистов. Определены различия в понятиях «основной капитал», «основные средства», «основные фонды» согласно существующей законодательной базе, уточнено собственное определение понятия «основной капитал» в современных экономических условиях.

Ключевые слова: основной капитал, основные средства, основные фонды.

Vasurenko L. V.

Kharkov National Technical University of Agriculture named after Peter Vasilenko

FIXED ASSETS, ITS STRUCTURE AND ROLE IN AGRICULTURAL ECONOMIC ACTIVITY GROUP

Summary

Article is devoted to the generalization of theoretical approaches to the definition of capital and its place in agricultural activities. An analysis of the scientific literature found that the fixed capital, which is the basis for economic growth and stability of agricultural production is the ambiguity in the definition of academic economists. The differences in terms of «fixed funds», «fixed capital», «fixed assets» according to the existing legal framework, clarified own definition of «fixed assets» in the current economic environment.

Key words: fixed assets, fixed capital, fixed funds.

УДК 330.16:330.87

Вецепура Н. В.

Донецкий державний університет управління

ГАРМОНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНІХ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР

У статті зазначено про необхідність розробки концептуального підходу, який відображав прагнення гармонії як базового принципу розвитку інтегрованих корпоративних структур. Досліджено теоретичні питання щодо гармонізації процесу розвитку інтегрованих корпоративних структур. Гармонізацію розглянуто у взаємодії елементів організаційно-економічних систем.

Ключові слова: інтеграція, підприємство, корпоративна структура, гармонізація.

Постановка проблеми. Досвід розвинених країн свідчить, що формування корпоративної ланки сприяє підвищенню стійкості і створенню умов для ефективного розвитку економіки в цілому. На думку В. Гейця, саме використання переваг великого конкурентоспроможного бізнесу, створеного на основі консолідації капіталу через капіталізацію прибутку і нагородження власності, у тому числі і шляхом її придбання за кордоном, дасть змогу українським компаніям витримувати кон-

курентію на світових ринках [1, с. 407]. Тому в сучасних умовах господарювання велика кількість суб'єктів економічної діяльності в Україні організовані за принципами великих корпоративних структур, але умови сучасної турбулентності бізнес-середовища засвідчують значимість концепції гармонійного розвитку інтегрованих корпоративних структур в забезпеченні конкурентоспроможності. Актуалізація проблематики гармонійного розвитку інтегрованих корпоративних структур

для бізнес-середовища пов'язана з необхідністю максимізації позитивного впливу на суспільство, забезпечення гідної якості життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Специфіка гармонії і гармонійного розвитку розкривається на основі аналізу великого історико-філософського і наукового матеріалу. Проведене зіставлення поглядів на гармонію, що належать мислителям домарксистської епохи, дозволяє відзначити, що при всій відмінності розуміння ними гармонії і того, якими шляхами вона входить в дійсність, вироблене тоді положення зберігає і в сучасних умовах наукову цінність. Сучасні вчені по-різному трактують гармонію. Великий вплив на них мали ідеї Геракліта, Піфагора, Платона, Аристотеля, Гегеля [2] та ін. За визнанням багатьох авторів, ключова ідея про гармонію як про розмірну єдність протилежностей міститься у піфагорійців. Згідно з вченням Піфагора, гармонія грає роль внутрішньо властивого субстанції (числам) атрибута, своєрідного організуючого фактора. Геракліт, розвиваючи своє розуміння гармонії, висунув ідею про приховану і явну гармонію. Аристотель звертає увагу на єдність і суперечливість в гармонії, поширює гармонію на всі сторони дійсності. Для Гегеля гармонія – це цілісність і узгодженість, єдність протилежного, абсолютне становлення, співвідношення якісних відмінностей і, до того ж, сукупність таких відмінностей, які знаходять свою основу в сутності самої речі [3]. Матеріалістична діалектика, відкидаючи концепцію предвстановленого характеру гармонії, ставить на її місце науково обґрунтоване положення: в об'єктивному світі гармонія не передуює дійсності як зразок або ідеал, а є результатом дії матеріальних закономірностей. Гармонія є такий стан конкретних систем, яке досягається лише в процесі гармонійного розвитку, коли просторово-часова цілісність і високий динамізм як його найважливіші характеристики забезпечуються взаємозв'язком симетрії і ритму. У свою чергу, найважливішою особливістю гармонійного розвитку є такий рух до досконалішого нового, коли навіть по закінченні системою свого існування накопичені нею досягнення не пропадають, а стають надбанням системи, що йде на зміну першому. Серед радянських вчених проблемами гармонії займалися В.Т. Мещеряков [3], В.П. Шестаков [4], проблемами гармонійного розвитку особистості займалися А. Ф. Поліс [5], А. А. Мілєт [6]. Представник російської теоретичної думки А.А. Богданов [7] розглядав «гармонізацію» у взаємодії елементів організаційно-економічних систем. Серед вітчизняних вчених цим питанням гармонії займалися: В.Я. Шевчук, Г.О. Білявський [8] та ін. Щодо дослідження природи та особливостей формування корпоративних структур вагомих внесок зробили А. Маршалл [9], Й. Шумпетер [10], В. Гесць [1], Л. Федуллова [11], Ф.С. Дерментли [12] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом з тим існуючі на сьогоднішній день теоретичні та прикладні дослідження розглядають процес гармонізації в розрізі окремо взятих рівнів економічної системи, внаслідок чого вивчення проблеми гармонізації в економіці залишається маловивченим та фрагментарно дослідженим і потребує подальшого наукового обґрунтування. Сьогодні в економічній літературі не існує єдиного підходу до забезпечення умов гармонійного розвитку інтегрованих корпоративних структур.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є теоретичне узагальнення питань щодо гармонізації процесу розвитку інтегрованих корпоративних структур.

Виклад основного матеріалу. Дані факти свідчать про те, що створення і функціонування інтегрованих корпоративних структур пов'язане з вирішенням ряду проблем, які часто залишаються без уваги. Можна виділити кілька основних причин, які часто призводять до зниження ефективності інтеграції підприємств до корпоративної структури: відсутність стратегічної відповідності бізнес-одиниць інтегрованої корпоративної структури (ІКС); розбіжність корпоративних культур; втрата ключових співробітників і компетенцій; низька ефективність комунікацій між підприємствами в ІКС, що перешкоджає обміну знаннями та навичками, а також координації діяльності в рамках різних структур управління; неповнота інформації про діяльність підприємства, що купується і помилковість висновків щодо перспектив ринку, на якому воно функціонує та ін.

Внаслідок впливу зазначених факторів ІКС часто не досягають додаткового ефекту від об'єднання двох або більше підприємств, який виражається в створенні синергії. У той же час, залежно від того, наскільки виражений ефект синергії, можна судити про ефективність самої інтеграції.

У світлі вищевикладеного назрілою необхідністю стає розробка концептуального підходу, який відображає прагнення до гармонії як базового принципу розвитку інтегрованих корпоративних структур.

Для створення концепції гармонійного розвитку інтегрованих корпоративних структур розглянемо процес розвитку організаційно-економічних систем. Перші постановки «гармонізації» у взаємодії елементів організаційно-економічних системи прийнято відносити до ХХ в. і пов'язувати з ім'ям А.А. Богданова, представником російської теоретичної думки. Він створив «загальну організаційну науку (тектологію) як науку про організаційне будівництво» [7]. Вихідним пунктом тектології є визнання необхідності наукового підходу до вивчення будь-якого явища з точки зору його організації. Прийняти організаційну точку зору за А.А. Богдановим означає вивчати будь-яку систему з позиції як відносин її частин, так і відносин її як цілого із середовищем, тобто з усіма зовнішніми системами. Відповідно до зазначеного наукового підходу, функціонування і розвиток будь-яких організаційних систем визначається двома законами.

Перший закон має назву «закон відносних опорів» та полягає у тому, що будь-яка система складається з частин вищої і нижчої організованості, а її ставлення до середовища визначається, лімітується міцністю найслабшої ланки тобто нижчою організованістю. Адже оскільки відповідно до закону «відносних опорів» галузі, що є найбільш підірвані, найбільш відстаючі, неминуче затримують розвиток інших ланок економіки, такі слабкі галузі та підприємства підлягають найбільш енергійній підтримці, вони є ударними. Саме їм треба направляти робочу силу і засоби праці з галузей найменш відстаючих, до досягнення «норми рівноваги» [7, с. 26].

Так, даний закон передбачає, що розвиток підприємства інтегрованого у корпоративну структуру залежить від найменш розвинутого елемента структури. Саме міцність найслабшої ланки ланцюга є ключовою для рівноваги та стійкості будь-яких організаційних форм.

Назва другого закону – «закон розбіжності». Закон розбіжності наголошує, що комплекси (системи) розходяться, різняться між собою через первинну неоднорідність (початкової різниці), наявність різниць у середовищі та під впливом вихідних змін. З розглянутого можна зробити такі висновки:

- наявність взаємопов'язаності елементів системи в основному веде до наявності протиріч між ними;

- будь-яке різноманіття має на увазі порівняльну однорідність, яка його породила, в складному міститься просте;

- поява елементів буде прагнути сформувати додаткові зв'язки, порушення яких призведе до руйнування системи.

Слід зазначити, що закон розбіжності незворотній, він має на увазі, що з'єднання елементів розділеної системи призведе до утворення нової структури, але не відновить колишню. Дія першого та другого законів чітко простежується відносно інтегрованої корпоративної структури. З метою усвідомлення дії закону відносних опорів та закону розбіжності розглянемо визначення «інтегрована корпоративна структура».

У спеціальній економічній літературі питання термінології позначення інтегрованих утворень залишається достатньою мірою відкритим. Термін «компанія (партнерство)» широко поширена в країнах з ринковою економікою форма організації підприємницької діяльності, що передбачає добровільну юридичну асоціацію двох і більше осіб, мета якої – заняття бізнесом [13, с. 134]. Не менш поширеним є термін «корпорація», яка розглядається як конкретний тип юридичної особи; сукупність осіб, об'єднаних для досягнення будь-якої мети, здійснення спільної діяльності та утворення самостійного суб'єкта права – юридичної особи. Найчастіше корпорації створюються у формі акціонерного товариства. У приватній корпорації більшість акцій належить одному власнику, сім'ї або невеликій групі акціонерів [13, с.153]. Визначення свідчать про об'єднання економічних суб'єктів, що є основною метою інтеграційних процесів. Інтеграція характеризується тісним співробітництвом і кооперацією об'єднаних економічних суб'єктів, поглибленням їх взаємодії і розвитком зв'язків між ними. Загальновідомо, що інтеграційний процес може мати місце на рівні регіонів, галузей, міжгалузевих об'єднань, в національних масштабах і за їх межами. Взаємодія господарюючих суб'єктів – є інтеграційною, якщо:

- відбувається між двома і більше суб'єктами у певних інституційних рамках, які задають засоби, механізми і структури економічної взаємодії;

- заснована на єдності цілей, інтересів та економічної політики суб'єктів;

- передбачає узгодженість дій і відсутність суперництва;

- формує стійкі зв'язки, засновані на ієрархії (підпорядкуванні) або рівноправності суб'єктів;

- призводить до формування нового суб'єкта, який функціонує як єдиний комплекс, інтегрованої структури.

Отже, інтегрована бізнес-структура є сукупністю неоднорідних за складом економічних агентів, кожен з яких має властиві тільки йому характеристики, між якими виникають істотні й регулярні взаємозв'язки, що спричинюють взаємообумовлений вплив один на одного [14, с. 86].

У зв'язку з цим найбільш точним визначенням щодо інтегрованих утворень є термін «інтегрова-

на корпоративна структура». З одного боку, він об'єднує структури, в діяльності яких використання інтеграційних механізмів відіграє визначальну роль, а з іншого, доповнення «корпоративні» відрізняє об'єднання як економічно цілісне утворення з централізованою стратегією і системою управління від інших різновидів інтегрованих комплексів.

Усі підприємства, які інтегровані до корпоративної структури володіють різним потенціалом свого розвитку, різною фінансовою стійкістю, реалізують різні бізнес-процеси і при цьому вони взаємопов'язані. Процес розвитку пов'язаний із зменшенням стабільності, отже, необхідно підтримувати менш стійкі підприємства, розподіляти ресурси таким чином, щоб реалізовувати і збільшувати потенціал підприємств ІКС відповідно до закону відносних опорів. У процесі розвитку необхідно підтримувати основні та розвивати забезпечуючі виробництва. Покращувати їх взаємодію, домагатися позитивного синергитичного ефекту системи. Наявність синергії (синергитичного ефекту) означає, що результат роботи інтегрованої структури вище, ніж сума результатів окремо функціонуючих підприємств, об'єднаних у процесі інтеграції. Під синергією традиційно розуміють виникнення додаткових переваг від спільної діяльності компаній (інтегрований ріст) або за рахунок виходу на нові ринки (диверсифікований ріст). Водночас дослідження показують, що виникнення стійкого синергитичного ефекту при інтеграції можливо лише у випадку, якщо відмітні здібності і стратегічні активи використовуються максимально ефективно. Коли наявний потенціал або відмітні здібності компаній використані повністю, а новостворена компанія не стимулює консолідацію ринкових позицій, інтеграція приречена на невдачу. При цьому джерелом синергії є взаємозв'язки бізнес-єдиниць ІКС. Традиційно вважається, що для менеджменту підприємств інтегрованих у корпоративні структури основною одиницею аналізу та управління є дискретний, відокремлений бізнес. Але подібний підхід є обґрунтованим тільки в тому випадку, якщо між різними видами бізнесу в корпоративній структурі відсутні будь-які взаємозв'язки або з точки зору стратегічного менеджменту ними можна знехтувати, а така ситуація все менш імовірна в сучасній глобальній економіці.

Тому, згідно з другим законом, – законом розбіжності за А.А. Богдановим, для зменшення внутрішніх протиріч ІКС необхідно проводити узгодження етапів розвитку по цілям і завданням для керованих і керуючих елементів системи. Тому економічні інтереси всіх учасників економічних відносин мають бути узгоджені й таким чином набувати форми та змісту інтересів, які об'єднують усіх учасників, а не конкурують між собою і тим більше не конфліктують. Не останнє місце серед проблем, які постають сьогодні на шляху еволюційного та динамічного розвитку займає проблема гармонізації відносин між контролюючими органами у сфері оподаткування та інтегрованими корпоративними структурами (великими платниками податків), суть якої полягає не лише у відсутності партнерських відносин між суб'єктами правовідносин, а й в існуванні між ними постійних і численних протистоянь та конфліктів. Інтегровані корпоративні структури в економіці України, особливо ті, що є дуже значними за розміром та виступають великими платниками податків повинні нести особливу соціальну відповідальність, а дер-

жава має знайти засоби побудови відносин з ними, засоби регулювання їх діяльності, які б забезпечили узгодження інтересів власників та учасників інтегрованих структур та держави.

У вирішенні проблем гармонійного розвитку інтегрованих корпоративних структур заслуговує на увагу й точка зору А.А. Богданова щодо цілісності політичної, економічної та інших суспільних систем. Так, ініціювати формування корпоративних інтересів суб'єктів господарювання повинна держава. Від їхньої ефективної діяльності в кінцевому рахунку залежать темпи розвитку економіки, динаміки макроекономічних показників, міра задоволення суспільних потреб і потреб кожного громадянина [15, с. 9-10]. Безумовно, корпоративний інтерес суб'єктів бізнес-середовища повинен сприяти реалізації суспільного економічного інтересу, який виконує інтегральну роль в узгодженні інтересів нижчих рівнів. Тобто економічні інтереси гармоніюватимуться тоді, коли особистий інтерес підпорядковуватиметься суспільному.

Гармонізація спонукає нас звернутися до поняття «гармонія», від якого походить це слово. Загальновідомо, що під поняттям «гармонія» розуміють струнку узгодженість частин єдиного цілого. Одним із найбільш важливих аргументів на користь необхідності створення концепції гармонійного розвитку інтегрованих корпоративних структур є те, що гармонійний розвиток інтегрованої корпоративної структури передбачає пропорційність розвитку частин (підприємств) інтегрованої структури, створення умов для збалансованого планування діяльності та забезпечення рівноважного стану і стійкості ІКС в період розвитку.

Підприємство як частина інтегрованої корпоративної структури, розвивається як відкрита соціально – економічна та кібернетична система. Кібернетична модель представляє її як комплексну систему, в якій елементи процесу утворюють підсистеми, що знаходяться між собою у постійному зв'язку, у взаємодії, а система володіє множинними зворотними зв'язками. Причина розвитку будь-якої системи визначається порушенням її рівноваги.

Під рівновагою розуміється стан системи, при якому її параметри, переважно макро, залишаються незмінними, тобто зберігається усталена структура, функціонування, параметри її входів і виходів. Виходячи з даного підходу, рівновага або гармонійність системи є прямим антагоністом процесу розвитку. Тобто мається на увазі, що в рівноважному стані всі параметри системи та її структура залишаються незмінними, у той час як процес розвитку має на увазі постійну зміну, адаптацію до мінливих умов середовища.

Зважаючи на зазначене, виходить, що розвиток не може бути гармонійним або рівноважним, і дані поняття входять в пряме протиріччя, є протилежними. Насправді дана закономірність знаходиться в повній відповідності з класичною філософією розвитку. Один з її основоположників Г. Гегель роз-

крив загальний механізм розвитку як виникнення, боротьбу і подолання протилежностей.

Для відкритої соціально-економічної системи, якою є будь-яке підприємство, процес розвитку протікає постійно, так як система змушена постійно пристосовуватися до мінливих умов ринку. Проте в процесі розвитку система постійно прагне досягти рівноважного стану, найбільш стійкого стану системи в даний момент за сукупністю зовнішніх і внутрішніх факторів.

Узагальнюючи теорію взаємодії економічних систем, можливо зазначити, що тільки гармонізація взаємодії всіх чотирьох елементів (об'єкти, процеси, проекти, середа) в рамках корпоративної структури забезпечить найбільш ефективне функціонування системи.

Для успішної роботи інтегрованого підприємства необхідний проект (план) випуску тієї чи іншої продукції; об'єкт – інтегроване підприємство як юридична особа і майновий комплекс; середовище, куди будуть поставлятися результати виробництва; процеси – виробництво продукції, її реалізація, відновлення витрачених ресурсів. Об'єкти обмінюються результатами діяльності із зовнішнім середовищем, яке, в свою чергу, є природним місцем протікання процесів, в той час як реалізація проектів призводить до дискретного оновлення існуючих і утворення нових об'єктів, процесів або середовищ.

Оскільки процес розвитку передбачає необхідність нововведень і відповідно носить елементи невизначеності і веде до порушення стабільності, необхідним є постійне проходження підприємством проміжних етапів рівноваги, тобто гармонійності. Це дозволить підприємству зберегти необхідний рівень фінансової стійкості і створить сприятливі умови для виникнення синергитичного ефекту від взаємодії підприємств у інтегрованій корпоративній структурі.

Висновки і пропозиції. Таким чином, гармонійність є необхідним доповненням до процесу розвитку, для мінімізації його негативного впливу. Це положення дуже важливо, так як процес розвитку може вести не тільки до прогресу в діяльності підприємства, але і до регресу і деградації. Підводячи підсумок, можна зробити висновок про те, що процес розвитку підприємства повинен бути гармонізований, тобто паралельно з спрямованими змінами параметрів підприємства відповідно до вимог ринку, необхідно дотримуватися балансу між відповідністю вимогам зовнішнього середовища і стійкістю інтегрованої корпоративної структури.

На практиці господарювання це означає, що в процесі розвитку підприємства, яке інтегроване до корпоративної структури та спирається, насамперед на інноваційну програму, необхідно прагнути не тільки до максимальної ефективності інвестицій за економічними критеріями, а й до максимізації віддачі вкладень з точки зору взаємопов'язаності підприємств інтегрованої корпоративної структури, дотримання оптимальних пропорцій розвитку всіх частин структури.

Список літератури:

1. Геєць В. М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В. М. Геєць. – НАН України; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. – К., 2009. – 864 с.
2. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : навч. посібник / В.М. Семененко, Д.І. Коваленко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
3. Мещеряков В. Т. Развитие представлений о гармонии в домарксистской и марксистско-ленинской философии / В.Т. Мещеряков. – М. : Наука, 1981. – 204 с.
4. Шестаков В. П. Гармония как эстетическая категория. Учение о гармонии в истории эстетической мысли / В.П. Шестаков. – М. : Наука, 1973. – 248 с.

5. Полис А. Ф. Единство социального и биологического в гармоническом развитии личности / А.Ф. Полис. – Р. : Зинатне, 1981. – 227 с.
6. Милтс А. А. Гармония и дисгармония личности: философско-этический очерк / А.А. Милтс // пер. с латыш. – М. : Политиздат, 1990. – 222 с.
7. Богданов А. А. Тектология. Всеобщая организационная наука / под ред. акад. Л. И. Абалкина [и др. акад. А. Г. Аганбегяна, акад. Д. М. Гвишиани, акад. А. Л. Тахтаджяна, докт. биол. наук А. А. Малиновского]. – М. : Экономика, 1989. – Кн. 1 – 304 с., Кн. 2 – 351 с.
8. Ноосферогенез і гармонійний розвиток / В.Я. Шевчук, Г.О. Білявський та ін. // за ред. В.Я. Шевчука. – К. : Геопринт, 2002. – 127 с.
9. Маршалл А. Основы экономической науки / А. Маршалл // [предисл. Дж. М. Кейнс; пер. с англ. В. И. Бомкина, В. Т. Рысина, Р. И. Столпера]. – М. : Эксмо, 2007. – 1039 с.
10. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия / Й. А. Шумпетер // предисл. В. С. Автономова. – М. : Эксмо, 2007. – 864 с.
11. Федулова Л. І. Корпоративні структури в інноваційній діяльності: світовий досвід та можливості для України / Л. І. Федулова // Економіка та прогнозування. – 2004. – № 4. – С. 9-27.
12. Дерментли Ф. С. Моделирование интегрированных корпоративных структур в трансформационной экономике // Матеріали VIII Всеукраїнської наук.-метод. конф. «Проблеми економічної кібернетики», присвяченої 35-річчю кафедри економічної кібернетики Донецького національного університету (Алушта, 6-8 жовтень 2003 р.). – Донецьк : Юго-Восток, 2003. – С. 117-119.
13. Завадський Й. С. Економічний словник [Електронний ресурс] : словник / Й. С. Завадський, Т. В. Осовська, О. О. Юшкевич. – К. : Кондор, 2006. – 356 с. Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/ebooks>.
14. Пилипенко А. А. Конкурентна стратегія й формування системи стратегічного управління розвитком інтегрованої структури бізнесу [Текст] / А. А. Пилипенко // Коммунальное хозяйство городов : научно-технический сборник. – 2008. – № 82. – С. 84-91.
15. Ковальчук С. С. Підприємницькі інтереси та механізми їх узгодження: питання теорії і методології / С. С. Ковальчук // Економіка Крима. – 2004. – № 12. – С. 9-10.

Вецепура Н. В.

Донецкий государственный университет управления

ГАРМОНИЗАЦИЯ ПРОЦЕССА РАЗВИТИЯ ИНТЕГРИРОВАННЫХ КОРПОРАТИВНЫХ СТРУКТУР

Резюме

В статье отмечена необходимость разработки концептуального подхода, который отражал стремление к гармонии как базовый принцип развития интегрированных корпоративных структур. Исследованы теоретические вопросы относительно гармонизации процесса развития интегрированных корпоративных структур. Гармонизация рассмотрена во взаимодействии элементов организационно-экономических систем.

Ключевые слова: интеграция, предприятие, корпоративная структура, гармонизация.

Vetsepura N. V.

Donetsk State University of Management

HARMONIZATION OF DEVELOPMENT OF THE INTEGRATED CORPORATE STRUCTURES

Summary

The article highlighted the need to develop a conceptual approach that reflects the desire for harmony as a basic principle of the development of integrated corporate structures. The theoretical issues on the harmonization of the development of the integrated corporate structures have been studied. Harmonization considered the interaction of elements of organizational and economic systems.

Key words: integration, enterprise, corporate structure, harmonization.